

महाराष्ट्र शासन
उपवनसंरक्षक, पुणे वन विभाग, पुणे
सेनापती बापट मार्ग, पुणे 411 004

दूरध्वनी - 020 25660593

ई-मेल - dycfpune@gmail.com

क्रमांक-अ/कक्ष-4-2/जमीन/ 700 /2022-23, कार्यालय दिनांक - 29 / 03 / 2023.

पत्र.

प्रति,

मा. मुख्य वनसंरक्षक, (प्रा.),
पुणे वनविभाग, पुणे.

मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे
आवक क्र. _____ दिनांक _____
B-32
03 APR 2023
कक्षाचे नाव _____
प्रशासकीय अधिकारी, मुख्य वनसंरक्षक

विषय- Diversion of 0.9921 ha. Forest Land for construction of Warehouse Building and Ancillary Structures under RKVY Scheme 2017-18 in village Shurshuphal, Tal. Baramati, Dist.Pune.(FP/MH/Others/44963/2020)

- संदर्भ-1) अवर सचिव, महसूल व वनविभाग महाराष्ट्र शासन मंत्रालय मुंबई यांचेकडील पत्र क्रं.एफएलडी-1922/प्र.क्र.218/फ-10, दि.21.08.2022.
- 2) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेकडील पत्र क्रं.कक्ष-17/नोडल/पुणे/आयडी-12976(23)/1290/2022-23, दि.22.08.2022. समकक्ष पत्र क्रं.1788, दि.13.10.2022
- 3) मुख्य वनसंरक्षक, (प्रा.)पुणे यांचेकडील पत्र क्रं.ब/कक्ष-4/4(2)/जमीन/एफसीए-331/2022-23/309, दि.24.08.2022. समकक्ष पत्र क्रं.529, दि.15.12.2022.
- 4) या कार्यालयाचे पत्र क्रं.ब/कक्ष-4-4/जमीन/572/2022-23, दि.31.10.2022.
- 5) उपमहाव्यवस्थापक पुणे विभाग, पुणे यांचेकडील पत्र क्रं.मरावम/विका/पुवि/जमीन/1654, दि.02.12.2022

विषयांकित प्रकरणी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1 अन्वये उपस्थित केलेल्या 1 ते 4 मुद्याच्या अनुषंगाने संदर्भित पत्र क्रं.2 व 3 अन्वये स्वयंस्पष्ट अभिप्राय सादर करण्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे. प्रकरणी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.5 अन्वये प्रकल्प यंत्रणा यांनी अभिप्राय सादर केला आहे.

मुद्दा क्रं.	उपस्थित मुद्दा	अभिप्राय
1	प्रस्तावित प्रकरणी वनभंग झालेला आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वसूल / प्रस्तावित करण्यात आले आहे किंवा कसे?	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ हे संसदेच्या The Warehousing Corporation Act, 1962 नुसार स्थापन झालेले सार्वजनिक उपक्रम असून महाराष्ट्र शासन व केंद्रीय वखार महामंडळ दोघेही 50%-50% भागीदार आहे. शितगृहे उभारण्यासाठी लागणारी जमीन शासनामार्फत किंवा शासकिय संस्थामार्फत महामंडळ उपलब्ध करून घेत असून सध्या राज्यात

महामंडळाची 206 वखार केंद्राद्वारे सुमारे 22 लाख मे.टन क्षमतेचे गोदाम उभारलेली आहे.

मौजे शिर्सुफळ, ता.बारामती, जि.पुणे येथील जमीन सरकारी आकारी पड होती व ती ग्रामपंचायत, शिर्सुफळ ता.बारामती जि.पुणे यांचे ताब्यात होती. सदर ग्रामपंचायतीने दिनांक 29.03.2011 च्या ठरावानुसार सदर जमीन महामंडळास देणेस हरकत नसल्याचे कळविण्यात आले. जमीन संपादन करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग,पुणे यांचेमार्फत शासनाकडे सादर केला असता शासनाने त्यांच्या दिनांक 13.06.2012 चे जापनानुसार 18.49 हे. आर जमीन पणन विभागामार्फत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळास अन्न धान्य साठवणूकामी गोदाम बांधणेसाठी महसूल मुक्त किंमतीने निहित करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार दिनांक 18.12.2012 रोजीच्या ताबा पावतीनुसार मंडळ अधिकारी, उंडवडी क.पं., ता.बारामती यांनी सदर जमीनीचा ताबा दिला असून महामंडळाचे नाव 7/12 उतान्यावर दाखल झाले आहे. तसेच 7/12 उता-यावर महामंडळाचे नाव दाखल करतेवेळी वन विभागाकडून कोणत्याही प्रकारचा आक्षेप घेतला नाही.

मा.जिल्हाधिकारी,पुणे यांनी दिनांक 06/09/2017 व दिनांक 30/07/2018 रोजीच्या पत्रान्वये महामंडळास उक्त जमीनीचा दिलेल्या दोन वर्षांचे मुदतीमध्ये वापर न करता जमीन पडून ठेवल्याने शर्तभंग अंतर्गत जमीन काढून घेवून शासनास जमा का करण्यात येऊ नये? याबाबत दोन वेळा महामंडळास नोटीसा दिल्यामुळे महामंडळाने तातडीने गोदाम बांधकाम करणेस सुरुवात केली. त्याअनुषंगाने दिनांक 08/02/2018 रोजीच्या त्यांचे कार्यालयाच्या कार्यादेशानुसार उपरोक्त जागेत 2/600 मे.टन क्षमतेची गोदामे बांधण्यास ठेकेदारास आदेशित केले असून ठेकेदाराने गोदामांचे काम सुमारे 70% पूर्ण केले आहे. त्यानंतर वन विभागाच्या आक्षेपानंतर गोदाम उभारणी कामकाज बंद करण्यात आले आहे.

सदर जमीन वन विभागाची असल्याचे यापूर्वी कधीच निदर्शनास आले नव्हते. कागदोपत्रीही तसा पूरावा कधीच समोर आला नाही. महाराष्ट्र शासन व मा.जिल्हाधिकारी,पुणे यांनीही सदर जमीन प्रदान करतेवेळी याची खातरजमा करूनच जमीन प्रदान करण्याची प्रमाणित कार्यपध्दती अवलंबली आहे. तसेच वन विभागानेही यापूर्वी कधीही सदर जमीन त्यांची असलेचा दावा केला नव्हता अगर 70% बांधकाम पूर्ण होईपर्यंत हरकत घेतली नाही व बांधकाम क्षेत्रात काणेतही प्रकारची वृक्ष लागवड वन विभागाने केली नव्हती. त्यामुळे या ठिकाणी गोदाम बांधकाम शासनाचे जमीन प्रदान आदेशानुसार केले आहे व जाणीव पूर्वक वन जमीनीमध्ये अथवा वन कायद्याचा भंग केला नाही. तसेच सन 1979 पासून जमीनीचा सर्व्हे नं./गट नं./ तीन वेळा बदलला गेला आहे. जमीनीची मुळ स्थिती 7/12 रजिस्टर अपडेट न झाल्यामुळे वखार महामंडळास वाटप केल्यानंतर अनेक वर्षांनंतर वन विभागालाही जमीनीची स्थिती कळू शकली नाही असे दिसते. त्यामुळे महामंडळावर कोणतेही दंड आकारण्याचा प्रश्न उभदवत नाही असे अभिप्राय सादर करण्यात आला आहे.

		प्रकरणी या कार्यालयाचे पत्र क्रं.21, दि.26.04.2022 अन्वये Violation Report चे अनुषंगाने 29.01.2018 च्या केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार प्रकल्प यंत्रणेवर कार्यवाही करण्याचे अनुषंगाने सदर मार्गदर्शक सूचना मधील मुद्दा क्रं. E(In cases 'Forest Land' has been changed to 'non forest land' in government records: if the violation is not attributable to the user agency, no penalty shall be imposed.) नुसार कार्यवाही होणे उचित आहे अशी धारणा व्यक्त करून प्रकल्प यंत्रणा यांनी सादर केलेल्या अभिप्रायास सहमती दर्शवून पुढील उचित कार्यवाहीसाठी सादर करण्यात येत आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वसूल / प्रस्तावित करण्यात आलेले नाही.
2	नियोजन प्राधिकरणाने बांधकामासाठी दिलेल्या परवानगीची / आदेशाची प्रत सादर करावी.	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महामंडळाने संबंधित विभागाकडे बांधकाम परवानगीबाबतचे कागदपत्रे सोबत जोडली असून, कृपया अवलोन होणेस विनंती केली आहे.
3	गट क्रमांक 792 मधील 0.99 हे राखीव वनजमीन वळतीकरण करण्यासाठी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. उर्वरीत 17.40 पैकी 2 हेक्टर जमीन पर्यायी वनीकरणाकरीता दिली आहे. उर्वरीत 14.40 हे. जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे किंवा कसे याबाबतची माहिती सादर करावी.	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी शिल्लक जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे असे नमूद केले आहे. तसेच वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांचेकडील पत्र क्रं.850, दि.15.02.2019 चे पत्रान्वये कळविण्यात आलेनुसार मौजे शिर्सुफळ गट नं.792 येथील नमुना नं.1 सदरी नोंद नसलेले तथापी, गॅझेट नोटिफिकेशन मध्ये असलेले क्षेत्रापैकी 20.37 हे.आर क्षेत्राचा ताबा दि.09.02.2019 रोजी एकतर्फी वनविभागाचे ताब्यात घेतले आहे. तसेच दिनांक 09.02.2019 रोजीचे वनपाल बारामती यांनी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांना सादर केलेल्या अहवालानुसार सर्वे नंबर 305, गट क्रं.792 चे 26.98 हे. क्षेत्रापैकी 6.40 हे. वाटप क्षेत्र व वखार महामंडळाचे बांधकामाचे 0.21 हे. अतिक्रमण वगळता 20.37 हे.क्षेत्र एकतर्फी ताबा घेतला असून सदर क्षेत्रात मौजे शिर्सुफळ ते पारवडी व शिर्सुफळ ते गाडीखेल रस्ता व पाणी वितरणाची पोट चारीचे अतिक्रमण आहे. तरी सदरच्या क्षेत्राचे सर्वेक्षण होऊन हद्दी निश्चित होणेस विनंती केली आहे.
4	प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रकल्पासाठी 1 हेक्टरपेक्षा जास्त जागा	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी क्षेत्र 0.99 हे.आर मर्यादेपर्यंतची वनजमीन, प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. त्यामुळे महामंडळास फक्त 0.99 हे. आर जमीनीची आवश्यकता आहे असे नमूद केले आहे.

वापरात येणार असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे प्रस्तूत प्रकरणाची पर्यायी वनीकरणासाठी वनेत्तर जमिन प्रस्तावित करावी लागेल किंवा कसे?
--

प्रकरणो उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.5 अन्वये प्राप्त अभिप्राय तसेच या कार्यालयातील उपलब्ध अभिलेखावरून वरील 1 ते 4 मुद्द्यांबाबतचा अभिप्राय वरीलप्रमाणे उचित कार्यवाहीसाठी सविनय सादर.

(राहुल पाटील, भा.व.से.)

उपवनसंरक्षक,

पुणे वनविभाग, पुणे.

प्रतिलिपी- अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांना माहितीस्तव व पुढील उचित कार्यवाहिसाठी सविनय सादर.

प्रत - Regional Manager, Maharashtra State Warehousing Corporation , Pune Region, Pune .

E-mail-pune.ro@mswc यांचेकडे वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत- सहा.वनसंरक्षक(सांख्यिकी)पुणे यांचेकडे वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहिसाठी अग्रेषित.

प्रत-वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांना वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहिसाठी